

BAKONYI FRIGYES

Alelnök

MNMNOK Veszprém Vármegyei Szervezete

*Aranyszínű
sárgaság
Grapevine
flavescence
dorée (FD)*

*Amerikai szőlőkabóca
Scaphoideus titanus*

FD

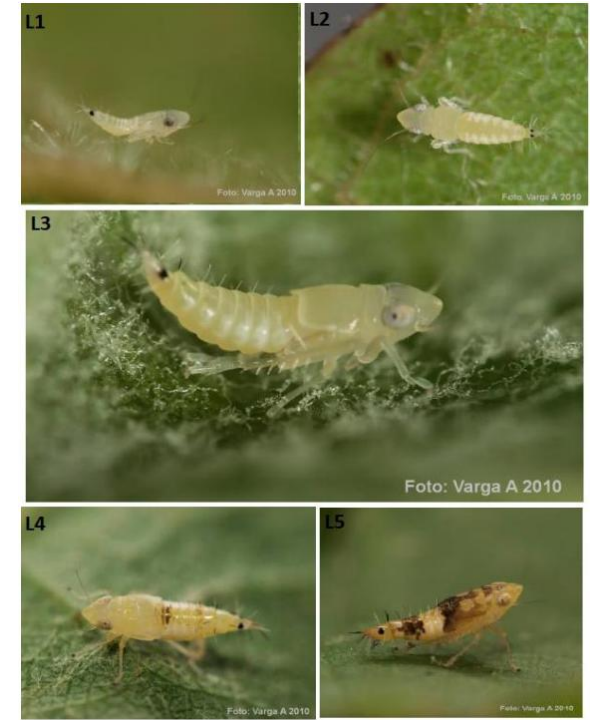
- Sejtfal nélküli baktérium
- Sejttenyészetben nem tartható
- Mechanikus úton nem terjed
- Gyökérkapcsolaton keresztül nem terjed
- Szaporítóanyaggal terjedhet
- Egészséges növényekbe csak vektor által kerül
- Vektor: *Scaphoideus titanus*
- Gazdanövényei: *Clematis vitalba* (erdei iszalag), *Alnus* fajok (hamvas és mézgás éger, *Ailantus altissima* (bálványfa), *Vitis* fajok (*Vitis sylvestris*, *vinifera*), amerikai alanyfajták sokszor tünetmentesek
- Hosszú lappangási idő
- Emberi egészségre nem veszélyes
- Európában honos, veszélyes kórokozóvá akkor vált amikor megjelent az amerikai szőlőkabóca, amely szőlőről szőlőre képes terjeszteni

Amerikai szőlőkabóca

Scaphoideus titanus

- Évente egy nemzedéke van
- Tojás alakban telel, a kéteves részek kérgében
- Ampelofág életmód, csak szőlőfajokon táplálkozik
- 5 lárva állapot, L1-L2 nem fertőz
- L3-5 és imágó képes fertőzni
- Transzovariális fertőzés nincs

Szőlő aranyszínű sárgaság pandémia

- **Ha a szőlő-vektor kört nem tudjuk megszakítani, robbanásszerű terjedés!!!**

Nehézségek:

- Növény populációk között hálózatosan terjed
- Széles ökológiai plaszticitással rendelkező, nagy szaporodóképességű vektor által terjesztett
- Késleltetett detektálás (hiperspektrális képalkotás)
- Egyéni és csoportérdek bizonyos esetekben látszólag nem azonos (fertőzés nem bejelentése, eltitkolás, kivágás halogatása)
- Bizalom és ösztönzők hiánya

Mit tehetünk?

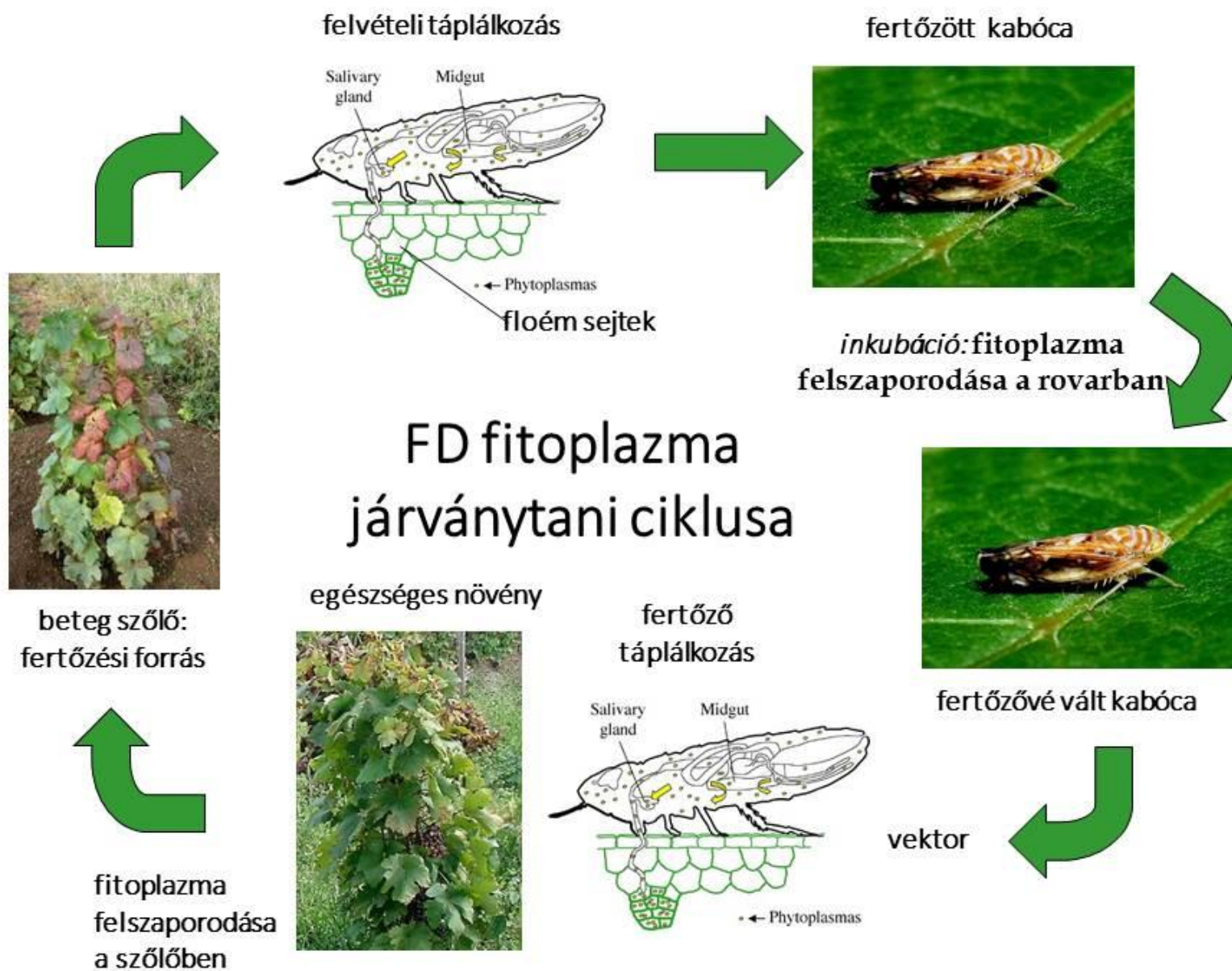
1. fertőzési forrás megszüntetése

- Elhagyott, műveletlen ültetvények felszámolása
- Metszési nyesedék elégetése
- Fertőzött tőkék eltávolítása, az ültetvény közelében lévő gazdanövények eltávolítása

2. Terjedés megakadályozása

- Szaporítóanyag
- Fertőzött vektorok betelepítése
- Vadon élő növényekről való átvitel
- Ültetvényen belüli terjedés megakadályozása
- Vektorszervezet populációjának csökkentése

*Rovarölőszeres
védekezés az amerikai
szőlőkabóca ellen*

Uova

1ª Età (neanide)

1,5-2,5 mm

2ª Età (neanide)

3ª Età (ninfa)

Esuvie

4ª Età (ninfa)

2,8-5,2 mm

5ª Età (ninfa)

Scaphoideus titanus
(Rhynchota, Cicadellidae)

5 lárva stádium

Femmina e maschio

5 mm

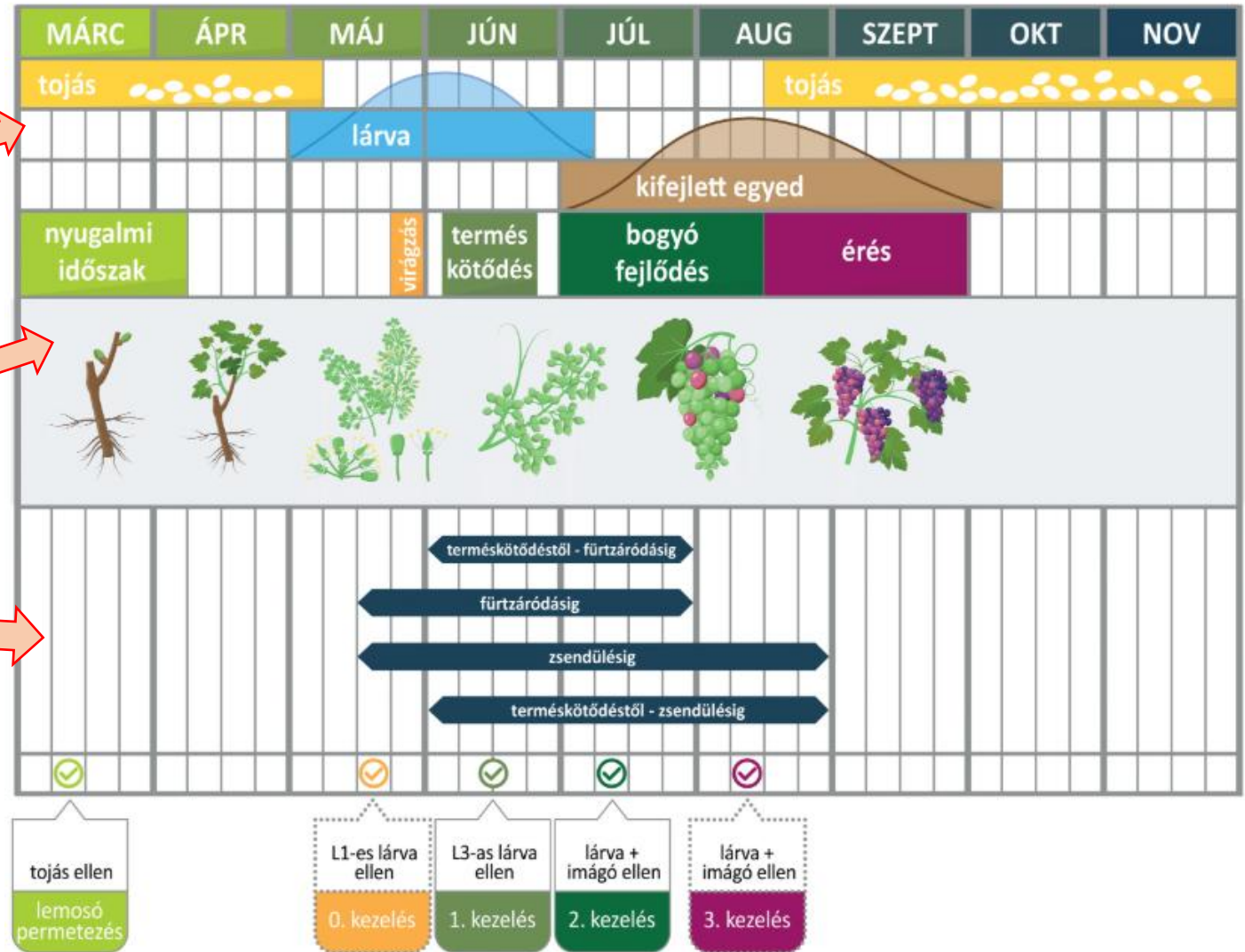
Mikor milyen fejlődési stádiummal találkozhatunk?

A hatékony rovarölő szeres védekezések időzítéséhez elengedhetetlen.

Amerikai szőlőkabóca életciklusa

Fenológiai állapot

Védekezések időzítése

Védekezési program

- Kormányhivatal által kiadott védekezési felhívás maradéktalan betartása – Kötelező védekezés elrendelése várható
- L1-L2 elleni védekezés? Méhek védelme!
- Monitoring: a védekezés eredményességét sárga lapos csapdázással ellenőrizzük, szükség esetén beavatkozunk
- Szüret utáni védekezés: indokolt esetben

SZŐLŐBEN KABÓCAFAJOK ELLEN ENGEDÉLYEZETT ROVARÖLŐ SZEREK

2025. augusztus 22.

(Forrás: Növényvédő szerek adatbázisa, Nébih)

KÉSZÍTMÉNY	HATÓANYAG	FORGALMI KATEGÓRIA	LEGKISEBB KISZERELÉS	A LEGKISEBB KISZERELÉSSEL LEKEZELHETŐ TERÜLET	A KEZELÉSEK MAXIMÁLIS SZÁMA EGY TENYÉSZIDŐ SZAKBAN	ALKALMASSÁG A LÁRVÁK ÉS/VAGY AZ IMÁGÓK ELLENI VÉDEKEZÉSRE
Axiendo 2,5 WG	lambda-cihalotrin	III.	5 g	100 m ²	2	1-2-3
Decis	deltametrin	III.	5x3 ml 50 ml	5x200 m ² 3333 m ²	2	1-2-3
Decis Forte	deltametrin	I.	1 l	13 ha	2	1-2-3
Decis Mega	deltametrin	II.	100 ml 1 l	666 m ²	3	1-2-3
Deltam System	flupiradifuron	II. III.	>500 ml ≤500 ml (4; 5; 6; 8; 10; 12; 50; 75; 100; 125; 250; 300; 500 ml)	0,2 ha 10 m ²	1	1-2
Detector	deltametrin	I.	1 l	13 ha	2	1-2-3
Dripp Extra <i>ökológiai termesztésben is felhasználható</i>	napraforgó olaj + lecitin	III.	0,1 l	33 m ²	3	0
Exirel	ciántraniliprol	I.	20 ml	220 m ²	2	1-2
Full 5 CS	lambda-cihalotrin	III.	2,5 ml	100 m ²	2	1-2-3
Gazelle 20 SG *	acetamiprid	I. II. II.	≥ 200 g ≥ 5 g 2; 3; 4 g	0,8 ha 130 m ² 66 m ²	1	1
Gravity <i>ökológiai termesztésben is felhasználható</i>	napraforgó olaj + lecitin	III.	0,1 l	33 m ²		0
Karate Zeon 050 CS	lambda-cihalotrin	III.	2,5 ml	100 m ²	2	1-2-3
Karate Zeon 5 CS	lambda-cihalotrin	III.	2,5 ml	100 m ²	2	1-2-3

Kendo 5 CS	lambda-cihalotrin	III.	2,5 ml	100 m ²	2	1-2-3
Klartan 24 EW	tau-fluvalinát	I. II.	≥ 0,2 l 3; 50 ml	0,66 ha 100 m ²	2	1-2-3
La-Cy Extra	lambda-cihalotrin	III.	5 g	100 m ²	2	1-2-3
Lamdex Extra	lambda-cihalotrin	III.	5 g	100 m ²	2	1-2-3
Laser <i>ökológiai termesztésben is felhasználható</i>	spinozad	II.	500 ml; 1 l; 5 l	1,25 ha	2	1
Laser Duplo ökológiai termesztésben is felhasználható	spinozad	II. III.	> 100; 250; 500 ml; 1 l ≤ 40 ml (2; 4; 5; 10; 20; 40 ml)	0,5 ha 100 m ²	2	1
Limocide <i>ökológiai termesztésben is felhasználható</i>	narancsolaj	II.	1 l	1 ha	6	1-2-3
Mavrik 24 EW	tau-fluvalinát	I. II.	≥ 0,2 l 3; 50 ml	0,66 ha 100 m ²	2	1-2-3
Monospel 24 EW	tau-fluvalinát	I. II.	≥ 0,2 l 3; 50 ml	0,66 ha 100 m ²	2	1-2-3
Mospilan 20 SG *	acetamiprid	I. II. II.	≥ 200 g ≥ 5 g 2; 3; 4 g	0,8 ha 130 m ² 66 m ²	1	1
Mospilan 20 SG Original *	acetamiprid	I. II. II.	≥ 200 g ≥ 5 g 2; 3; 4 g	0,8 ha 130 m ² 66 m ²		
Nexsuba <i>ökológiai termesztésben is felhasználható</i>	spinozad	II.	500 ml; 1 l; 5 l	1,25 ha	2	1
Ninja Zeon 5 CS	lambda-cihalotrin	III.	2,5 ml	100 m ²	2	1-2-3
Rafting *	acetamiprid	I. II. II.	≥ 200 g ≥ 5 g 2; 3; 4 g	0,8 ha 130 m ² 66 m ²	1	1
Sanium System	flupiradifuron	II. III.	>500 ml ≤500 ml (4; 5; 6; 8; 10; 12; 50; 75; 100;	0,2 ha 10 m ²	1	1-2

Sivanto Prime	flupiradifuron	I. II.	200 l 50 ml; 1 l	500 ha 1000 m ²	1	1-2
Sivanto Energy	deltametrin +flupiradifuron	I.	250 ml–15 l	0,6 ha	2	1-2-3
Vegarep EC <i>ökológiai termesztésben is felhasználható</i>	napraforgó olaj + lecitin	III.	0,1; 0,2; 0,5 l	33 m ²	3	0
Spilan 20 SG *	acetamiprid	I. II. III.	≥ 200 g ≥ 5 g 2; 3; 4 g	0,8 ha 130 m ² 66 m ²	1	1

* az acetamiprid hatóanyagú készítmények 2025.08.19-től csak szőlő alanytelepen használható fel a szőlő-gyökértetű levéllakó alakja ellen

Új engedélyek

- Movento (spirotetramat)
- Carnadine (acetamiprid)
- Trebon (etofenprox)

Várható-e a FD járvány megszűnése?

Felkészülés

Monitoring, riasztás

Védekezés

Értékelés, ellenőrzés

Várható-e a FD járvány megszűnése?

- Spontán nem valószínű
- Ha betartjuk a védekezési protokollt megvan az esélye az endémiává válásnak
- Ha csökken a kontroll újabb hullámok, felerősödés várható

*KÖSZÖNÖM A
FIGYELMET!*

